

лише українською мовою. Засоби масової інформації поширюють інформацію українською. Окрім того, українці стали більш свідомими й перестали слухати російські пісні, фільми тощо. Зараз стало більше тих, хто почав розуміти нищівну роль культурного проникнення всього російського в нашу державу. Як зауважує уповноважений із захисту державної мови Т. Кремень, рівень застосування української державної мови у сфері обслуговування помітно зріс, і це є результатом того, що й суб'єкти господарювання й громадяни України почали інакше ставитися до опанування української мови [5].

Доцільно підкреслити, що процес переходу на іншу мову спілкування потребує часу й певної адаптації. Неможливо за декілька днів навчитися вільно володіти українською мовою в побуті, якщо до цього все своє життя людина спілкувалася лише російською. Для того, щоб російськомовній людині було легше перейти на українську, необхідно підтримувати її в цьому, навіть якщо виходить не зовсім вдало, оскільки головне бажання й прагнення особи – навчитися. Також проводяться курси з вивчення української мови. Хочемо зазначити, що існують безкоштовні мовні курси та розмовні клуби, які діють у багатьох областях України, й про які можна дізнатися на вебдодатку «Інтерактивна інформаційна мапа».

З вищевикладеного стає зрозуміло, що рівень мовної самоідентифікації українців стрімко зростає, для більшості перехід на державну мову став вагомим кроком, наш народ почав розуміти значення мови як чинника об'єднання нації та збереження держави. На жаль, мовне питання набуло широкого резонансу лише після початку війни, але головним є те, що українці зайняли правильну позицію й плекають українську мову.

1. Масенко Л. Мова і політика. Київ: Соняшник, 2004. 120 с.

2. Хрищук А. Українська мова – зброя народу: чому мовне питання під час війни надважливе. Explainer. 27.05.2022 р. URL: <https://explainer.ua/ukrayinska-mova-zbroya-narodu-chomu-movne-pitannya-pid-chas-vijni-nadvazhlive/> (дата звернення: 02.03.2023).

3. Кулик В. «Творення здорового глузду» в сучасному українському дискурсі з мовно-етнічних проблем. Національна академія наук України. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень. Наукові записки. 2003. Вип. 24. С. 218 – 241.

4. Прищак В. Як війна вплинула на ставлення до української мови. Дослідження. Главком. 25.03.2022. URL: <https://glavcom.ua/country/incidents/yak-viyna-vlinula-na-stavlennya-do-ukrajinskoji-movi-doslidzhennya-832891.html> (дата звернення: 02.03.2023).

5. Кремень Т. Питання мови посідає центральне місце в російсько-українській війні. LB.ua. Дорослий погляд на світ. 11.11.2022. URL: https://lb.ua/blog/taras_kremin/535595_pitannya_movi_posidaie_tsentralne.html.

УДК 122/129

DOI: 10.31733/17-03-2023-128-129

Кристина МОЛИТВА

студентка ННІ права та інноваційної освіти

Науковий керівник:

к.соціол.н., доц. **Наталія КОМИХ**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ «ФІЛОСОФІЯ БЕЗПЕКИ»: ОСНОВНІ АСПЕКТИ

Наразі наша держава перебуває у стані боротьби за мир та безпеку. Світові партнери України роблять усе можливе, щоб забезпечити дотримання основних положень статуту ООН, які направлені на досягнення безпеки законними методами врегулювання конфлікту та містить заборону втручатися у справи іншої держави. Сьогодні диктує нам необхідність розуміння поняття «безпека», адже саме вірне тлумачення може надати правильний ключ до винайдення нових методів боротьби з порушниками принципу миру та безпеки. Звісно, для досягнення мети розуміння поняття «безпека», а саме «міжнародна та національна безпека», необхідно звернутися до філософського аспекту.

Філософський підхід до розуміння поняття «безпека» не може базуватися на розкритті

змісту даного поняття крізь призму «відсутності небезпеки». Нормальне функціонування держави завжди залишається під загрозою впливу факторів, які можуть посягати на територіальну цілісність держави, повалення влади тощо. Відповідно, при розкритті поняття «безпеки» необхідно уникати впевненості у «відсутності небезпеки» [1, с. 9].

Досліджуючи безпеку держави через призму властивостей зміни часових та просторових характеристик, Дзьобань О. виділяє такі підходи: статичний та динамічний. Перший характеризує безпеку держави з позицій її здатності забезпечити такий рівень організації суспільних відносин у конкретний період часу, за якого гарантується захист інтересів особи, громади, суспільства. Статичні властивості безпеки не дозволяють сформулювати її спроможність до протидії загрозам у контексті процесів власного розвитку, які обов'язково супроводжуються постійними змінами [2, с. 9].

Відповідно, статика у своїй більшості блокує розвиток та динаміку, відповідно віднайти нові шляхи вирішення проблем, які виникають у призмі загрози як національній так і міжнародній безпеці, можливо виключно шляхом застосування та пізнання динамічного методу. Держава, стикнувшись з прямим порушенням безпеки повинна швидко пристосуватися до умов реальності та діяти відповідно до нових умов.

Для визначення та виокремлення основних філософських категорій у понятті безпека, необхідно звернутися до поняття «національна» безпека. З визначення випливає, що під поняттям національної безпеки необхідно розуміти це «здатність держави, що захищає національні інтереси самостійно чи разом з іншими дружніми країнами (народами, націями), стримувати або усувати внутрішні і зовнішні загрози національному суверенітету, територіальній цілісності, соціальному ладу, економічного розвитку, іншим важливим елементам духовної і матеріальної життєдіяльності» [2, с. 9].

Основні філософські напрацювання зводяться до того, що в більшості категорія «безпека» стоїть поруч з категорією «державна». Тобто, в сучасному суспільстві, безпека має забезпечуватися державою - внутрішньо та міжнародною спільнотою держав – на зовнішньому рівні. В обмін на безпеку громадяни робили для держави певні послуги та дії. Як приклад, у Платона, у його діалозі «Держава», громадяни погоджуються жити у певній ієрархічній системі – прошарки робітників, воїнів і мудреців-філософів з метою дати розвиватися самій державі та отримати безпеку [3, с. 126].

Таким чином, держава спрямовує свою діяльність на певне розмежування громадян за певними суспільними фільтрами, однак в той же час, стає єдиним регулятором та механізмом забезпечення безпеки громадян. Згодом розвиток філософії відкрив нове розуміння функцій держави, які зводилися до того, що найкраще спрямовувати свою діяльність не на дослідження механізмів надання безпеки громадянам від зовнішніх факторів, а дослідження покращення співіснування самих громадян. Таке дослідження робили Рене Декарт, згодом в Іммануїл Кант [3, с. 127].

Таким чином, забезпечення державою необхідного рівня безпеки завжди було пріоритетом для самої держави. Досить важливим є те, що через певний період часу поняття безпеки вийшло з суто філософського рівня на правовий, що підтвердилося появою правових актів, які закріпили поняття «безпека», таких як Статут ООН. Досить важливими є механізми нагляду за дотриманням державами свого обов'язку держав спрямовувати свої дії на забезпечення безпеки та миру.

1. Бригінець О.О. Динамічний підхід до дослідження проблем держави. Право, людина, довкілля. Київ, 2019. С. 6-11.

2. Дзьобань О. П. Національна безпека в суспільствах транзитивного типу : монографія. Харків : НАУ ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», 2004. 292 с.

3. Трофименко В.А. Різновекторність розвитку сучасної філософії як основа формування сучасного розуміння безпеки. Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. 2021. С. 123-131.